

PHYTEUMA HEMISPHAERICUM

NOMENCLATUUR EN ETYMOLOGIE

De wetenschappelijke naam *Phyteuma hemisphaericum* is afgeleid van het Griekse woord "phyton," wat "plant" betekent, en "hemisphaericum," wat "halfronde" betekent. Deze naam verwijst naar de halfronde vorm van de bloemhoofdjes, die een opvallend kenmerk van de soort zijn. *Phyteuma* is een geslacht dat vaak bekend staat als "rapunzel" of "duivelsklauw" in het Nederlands, hoewel deze specifieke soort een compacte, halfronde bloeiwijze heeft.

TAXONOMIE

De taxonomische indeling van *Phyteuma hemisphaericum* is als volgt:

- Rijk: Plantae
- Clade: Angiosperms
- Clade: Eudicots
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae
- Geslacht: *Phyteuma*
- Soort: *Phyteuma hemisphaericum*

SYNONIEMEN

Er zijn geen veelgebruikte synoniemen voor *Phyteuma hemisphaericum*, hoewel er in de literatuur soms lokale namen of variaties kunnen worden aangetroffen. De wetenschappelijk geaccepteerde naam blijft echter *Phyteuma hemisphaericum*.

EVENTUELE VARIËTEITEN EN CULTIVARS

Er zijn geen algemeen erkende variëteiten of cultivars van *Phyteuma hemisphaericum*. Dit is een wilde soort die vooral bekend is vanwege zijn natuurlijke voorkomen in bergachtige regio's. Er wordt weinig gekweekt of gekruist voor commerciële doeleinden.

FAMILIE

Phyteuma hemisphaericum behoort tot de Campanulaceae-familie, een familie die vaak bekend staat als de klokjesfamilie. De leden van deze familie zijn vaak herkenbaar aan hun klokvormige bloemen, hoewel *Phyteuma* zich onderscheidt door de unieke, vaak bolvormige of halfronde bloeiwijzen.

HOOGTE

Deze plant blijft laag bij de grond, met een gemiddelde hoogte van 5 tot 20 centimeter. De compacte groei maakt hem goed aangepast aan de harde omstandigheden van alpiene omgevingen waar hij vaak voorkomt.

BLOEMKLEUR

De bloemen van *Phyteuma hemisphaericum* zijn diep blauw tot violet. Ze zijn samengepakt in dichte, halfronde bloemhoofdjes die een opvallend contrast vormen met het omringende groen in de omgeving waarin ze groeien.

BLADKLEUR

De bladeren van deze plant zijn diep groen en smal van vorm. De onderste bladeren vormen vaak een rozet aan de basis van de plant, terwijl de bovenste bladeren kleiner en meer lineair zijn. De bladeren zijn glad en glanzend, een aanpassing aan de vaak vochtige omstandigheden van bergachtige habitats.

BLOEIPERIODE

Phyteuma hemisphaericum bloeit in de zomer, meestal van juni tot augustus. De bloemen verschijnen in dichte, bolvormige hoofdjes die op korte stelen staan. De bloei is relatief lang, waardoor deze soort opvalt in alpenweiden en rotsachtige terreinen.

STANDPLAATS

Deze plant gedijt in volle zon tot lichte schaduw op goed doorlatende, rotsachtige of kalkrijke bodems. Hij is vaak te vinden in alpiene weiden, rotsachtige hellingen en graslanden op hoogtes van 1500 tot 3000 meter. *Phyteuma hemisphaericum* is goed aangepast aan arme, stenige bodems en is zeer droogtetolerant, hoewel hij vochtige omstandigheden in de bodem waardeert.

HERKOMST

Phyteuma hemisphaericum komt voor in de bergachtige gebieden van Europa, waaronder de Alpen, Pyreneeën, en delen van de Apennijnen. Deze soort is specifiek aangepast aan de alpiene zone en wordt vaak aangetroffen op hoogtes waar de omstandigheden zwaar en onvoorspelbaar kunnen zijn.

SOORT GEWAS

Dit is een vaste plant die terugkeert in zijn alpiene habitat jaar na jaar. De robuuste aard van de plant maakt hem een ideale soort voor rotstuinen of andere gebieden die de voorkeur geven aan planten die bestand zijn tegen extreme omstandigheden.

VERMEERDERINGSWIJZE

De plant kan worden vermeerderd door zaad of door deling van de wortelstokken. Zaden kunnen direct in de herfst worden gezaaid of in het vroege voorjaar. Zaailingen groeien relatief langzaam, dus vermeerdering door deling van volwassen planten is vaak een snellere manier om nieuwe exemplaren te verkrijgen.

KLIMAATZONE

Phyteuma hemisphaericum is winterhard in USDA-zones 4 tot 7. Dit betekent dat de plant geschikt is voor gematigde tot koude klimaten en vooral goed gedijt in regio's met koude winters en koele zomers, zoals bergachtige streken.

INSECTEN

De bloemen van *Phyteuma hemisphaericum* trekken verschillende bestuivers aan, met name bijen en vlinders. De vorm van de bloemen is bijzonder geschikt voor deze insecten, die de nectar kunnen bereiken dankzij hun lange tongen. Dit maakt de plant een waardevolle bron van nectar in zijn bergachtige leefomgeving.

BRONVERMELDING

- <https://eol.org/pages/5199494>
- <https://www.alpinegardensociety.net/plants/phyteuma-hemisphaericum/>
- <https://www.flowersofindia.net/catalog/slides/Hemisphere%20Devils%20Claw.html>

SAMENVATTING

Onderwerp	Informatie
Nomenclatuur	<i>Phyteuma hemisphaericum</i>
Taxonomie	Familie: Campanulaceae, Orde: Asterales, Geslacht: <i>Phyteuma</i>
Synoniemen	Geen veelgebruikte synoniemen
Variëteiten & Cultivars	Geen bekende variëteiten of cultivars
Familie	Campanulaceae
Hoogte	5 - 20 cm
Bloemkleur	Diep blauw tot violet
Bladkleur	Donkergroen, smal
Bloeiperiode	Juni - augustus
Standplaats	Rotsachtige of kalkrijke bodem, volle zon
Herkomst	Alpen, Pyreneeën, Apennijnen (Europa)
Soort gewas	Vaste plant
Vermeerdering	Zaad, deling van wortelstokken
Klimaatzone	USDA zones 4 - 7
Insecten	Bijen, vlinders